

Klára a Lukáš

Keď dojedla chlieb so syrovou nátierkou, zobrala použitý tanier do jednej ruky a čistiaci saponát do druhej. Bola už odmalička naučená na pravidelnú hygienu. *Po každom jedle umyť zuby.* Vyšla z izby a zacítila na chodbe vôňu čerstvej aviváže. Tých pár sekúnd, ktoré ju delili od kuchynky, si krátila predstavami o osobe, ktorej by mohol patriť prací prostriedok s vôňou levandule. *Mohol by takú aviváž používať príslušník opačného pohlavia?* Na to si nestihla odpovedať, pretože ju dobehla realita v podobe zhasnutého svetla. Rukami začala hladkať steny a dožadovať sa svojich práv. *Chcem predsa svetlo. Naozaj žiadam tak veľa?* Páčilo sa jej, aké pocity v nej vyvolávalo šteklenie po stene. Prišlo jej zvláštne, že sa tomu nebránila. Bolo to milé, také spontánne a vôbec nie racionálne. Čakala, kým dievča nájde zapínač, nebola až tak ďaleko od cieľa...Z akéhosi neznámeho dôvodu sa však vždy vrátila na štartovnú čiaru. A vápno sa nevzpieralo, pretože to šteklenie bolo aj vzrušujúce, aj zábavné, aj nebezpečné. A znova nastala tá situácia, ktorú nikto nepredpokladal, hoci v kútiku duše ju mali očakávať...Prečo boli obe také hlúpe, že sa tomu znova poddali? Aj stena, aj dievča...Znova splynuli v jedno, ľudské telo stratilo svoje kontúry a stena svoju tvrdosť. Keď dievčaťu začali dochádzať zásoby kyslíka, tak jej veľké ústa, ktoré teraz pokrývali polovicu steny, sa začali v pravidelných intervaloch vydúvať. Pripomínalo to ležanie mačky na dedkovom brušku počas tuhého spánku. Jej oči, za denného svetla také prenikavo modré, boli teraz pokryté bielym vápnom. A s každým žmurknutím z nich opadala ďalšia a ďalšia vrstva omietky. Rozpadávala sa? Alebo len prechádzala bolestnou premenou? A čo tepna na krku? Do kuchyne prišiel chlapec s pehami na tvári. V jednej ruke držal hmiec, v druhej zakúpené špagety. Bez problémov zapálil svetlo a pripravoval si chutnú večeru. A teraz nastala tá chvíľa, ktorá začala z dievčaťa vysávať sny. Čím viac sa voda približovala k zovretiu, tak tým viac skamenených slz dopadlo na zem. Chlapec si však nič nemohol všimnúť. A keď bol na odchode z kuchyne, ďalšia vrstva omietky pokryla špinavú zem v kuchynke na internáte. Zastal a pozrel sa na bielu vrstvu odlúpnuť steny. Nedávalo mu to zmysel. Oči presunul na stenu. Bola belšia ako zuby jeho matky. Lenže nevidel nič, čo by nasvedčovalo tomu, že by z nej čokoľvek odpadlo.

Ničomu nerozumel.

Otočil sa a odkrácal do svojej izby. Na chodbe zacítil vôňu čerstvej aviváže.

Na druhý deň sa prebudila s prázdnyim žalúdkom. Ruku položila na brucho a vybrala z nej balíček farebných kried.

Áno. To je ono.

Najprv si vložila do úst žltú. Pomaly prežúvala a myslela pritom na svoje detstvo strávené u babky na dedine. Vtedy sa nikto nepohoršoval nad tým, že si dáva na obed strieborné lyžičky od tety Aleny. Alebo malú čínsku vázu s vyobrazením dvoch ružových šálok na tráve. Ved' vtedy bola malá, mala niečo cez desať rokov a celý život pred sebou. Lenže rokmi jej chuť na predmety neprešla.

A na strednej škole to bolo najhoršie.

Predmety už boli obohranou platňou, pretože Kláre zachutila stena.

Raz, keď išla s rodičmi na návštevu k maminej kamarátke, kaderníčke Viere, zacítila neodolateľnú vôňu. Ani za nič na svete si nevedela vybaviť, čo jej pripomína. Bolo to silnejšie ako ona, nemohla sedieť, musela sa postaviť a nájsť tú vôňu. Jej matka aj Viera sa na ňu začudovane pozreli. Mama sa jej spýtala: „Zlatko, vari niečo horí?“ Dcéra sa na ňu pozrela a odvetila jej: „Kdeže mami, niečo tu nádherne vonia.“ Viera sa bláznivo rozchichotala a priznala si, že asi sa neparfumovala silnejšie, než máva vo zvyku. Klára sa na ňu vážne pozrela a odvetila: „To nie je váš parfém.“

A odišla na poschodie.

Pretože tam ju ťahali neviditeľné ruky príťažlivosti.

Položila ruky na stenu a čelom sa o ňu oprela.

Bola to tá vôňa, z ktorej sa jej točila hlava.

Otvorila ústa, vytiahla jazyk, a skôr, než sa stihla dotknúť toho studeného mramoru, objavila sa pred ňou matka a strelila jej facku.

Ani sa nenazdala a po žltej kriede neostal ani kúsok. Vytiahla z brucha ďalšiu farbu – modrú. Tú mala najradšej. Odhryzla si kúsok, ale nebolo to ono. Nedobrovoľne sa postavila a zamierila k chladničke. Vytiahla škatuľu trvanlivého mlieka, do ktorej namočila modrú kriedu.

Hneď to chutilo lepšie.

Všetko si to zobrala naspäť do postele a zasnívala sa.

Modrá.

Taká modrá, ako bunda, ktorú jej raz požičal Lukáš. Sedeli na nábreží a pozerali sa na vlny, ktoré vytvorila malá loďka. Tá chvíľa pôsobila nesmiernie romanticky. Lukáš sa k nej posunul o kúsok

bližšie – ramená teraz mali vedľa seba ako horúce kúsky bublaniny na plechu. Klára sa naňho pozrela, on jej pohľad opätoval, a potom urobila to, čo by nepredpokladal ani holub vyzobávajúci malý kúsok rožka. „Môžem si požičať tvoje rebrá?“ Lukášovi zoskočili z tváre všetky pehy a rozutekali sa po nábreží. Jeho tenké obočie sa behom sekundy premenilo na strechu. Úzko vykrojené pery sa zrazu roztiahli do širokého úsmevu. Lukáš zrazu vyzeral ako človek rozdelený na dve časti, ktorý nevie, či sa má prikloniť k smiechu, alebo naopak, k zdeseniu. „Moje rebrá? Načo by ti boli moje rebrá?“ spýtal sa jej a strecha namiesto obočia sa už nevedela dočkať odpovede. „Len tak. Pre zábavu,“ odpovedala ľahostajne Klára a nakrútila si na prst prameň čiernych vlasov. „A moje srdce náhodou nechceš?“ snažil sa ju podpichnúť *bezpečný* Lukáš, ale ona mu smrteľne vážne odvetila, že srdce už má v izbe akurát tak dosť. „Teraz chcem niečo iné. A myslím, že tvoje rebrá by boli ideálne.“ Lukášova strecha sa posunula o pár centimetrov nižšie. Klára ho urazila. „Do pekla, čo to s tebou je? Myslel som si o tebe, že si fajn dievča...ale toto tu...mám dosť. Odchádzam. Že požičať rebrá...“ Lukáš sa znechutene postavil a z pliec jej stiahol svoju modrú bundu. Namiesto rozlúčky sa ho Klára spýtala: „A čo tvoje pehy? Tie si môžem nechať?“ Nestála mu ani za pohľad. Čo najrýchlejšie odišiel a celú cestu domov musel vrtieť hlavou. Zatiaľ čo sa Lukáš vrtel na svojej hornej časti zemegule, tak Klára po jeho odchode vstala a začala zbierať jeho pehy. Nebránili sa, a tak o malú chvíľu odchádzala s novým suvenírom na tvári. Keď prišiel domov, rodičia sa ho spýtali, ako bolo vonku s Klárou. Pousmial sa, pretože oni nevedeli, že Klára bola v skutočnosti Lukáš. A tak im na otázku odpovedal: „Skvelo. Myslím, že som našiel ženu svojich snov.“

Klárini rodičia sedeli vonku na terase a premýšľali nad svojou dcérou. Už niekoľko dní nevyšla z izby. Počuli iba jej chrúpanie, čo jasne naznačovalo, že sa kými stenou natretou levanduľovou farbou. Odmietala kurčatá s ryžou, vysmázané rezne, zeleninové rizoto. Stenou však nikdy nepohrdla.

„Myslím, že by bolo najlepšie, keby zmenila prostredie. Najideálnejšie školu. Začala by odznova a s čistým štítom,“ povedal kučeravý otec, niekdajší gitarista mestskej kapely.

„Máš pravdu. Na internáte možno príde na iné myšlienky...“ zamyslela sa matka a nechala tak vo vzduchu visieť myšlienky, predstavy, sny a ďalšie abstraktnosti, také nevyhnutné k duševnému (ne)rastu.

Keď sa Lukáš balil do veľkého modrého kufra, pehy mu ustavične skákali do vecí a bláznivo sa rehotali. Tešili sa, že konečne opustia toto mesto a že vyrazia na dobrodružnú púť. Večer, po príchode na internát, mal v pláne uvariť si špagety. Dostal na ne chuť už vo vlaku. Ozaj, vlak! Skoro by zabudol, že tam videl Kláru. Pozerala sa von oknom, vyzerala veľmi sústredene. Dokonca ju stretol ešte aj na internáte. Pozdravili sa (bez prejavu eufórie či nenávisti) a odkráčali do svojich izieb. Lukáš sa tým viac nezaoberal, pretože myšlienka na špagety bola dôležitejšia ako to, či si s niekým pri náhodnom stretnutí vymeníte očné bielka.

Najprv si v kuchynke musel zapáliť svetlo. Neónka mu prepálila oči, ktoré teraz pripomínali penu na žemľovke. V jednej ruke držal hrniec, v druhej zakúpené špagety. Bez problémov zapálil svetlo a začal si pripravovať chutnú večeru.

Počas toho, ako vrela voda, dostal geniálny nápad. Vytiahne z Kláry všetky sny a naservíruje si ich na tanier ako prílohu. Prekvapilo ho, že sa nevzpierala. Jediné, čo dokazovalo jej prítomnosť, bola vrstva omietky na špinavej zemi. Keď sa pozrel na stenu, bola belšia ako zuby jeho matky. Lenže nevidel nič, čo by nasvedčovalo tomu, že by z nej čokoľvek odpadlo. A pritom na zemi mal jasný dôkaz. Pousmial sa. Všetko išlo presne podľa plánu. Otočil sa a odkráčal do svojej izby. Na chodbe zacítil vôňu čerstvej aviváže.

Miroslava Košťálová

Ladové dobrodružstvo

Anna sa vybrala do ľadového kráľovstva. Jej cesta prebiehala spočiatku bez komplikácií. Čím bližšie však bola k cieľu, tým viac si začala všímať zmeny, ktoré nastávali – chladnejší vietor, zamračená obloha...žiadne stopy po slnku. Vietor akoby vôkol nej vytváral bublinu, z ktorej sa nevedela vymaniť. Večer bola už taká unavená, že si sadla pod mohutný dub a privrela viečka. Z tašky, ktorú jej dala mama, vybrala šťavnaté jablko. V okamihu, keď sa doň chcela zahryznúť, však začula tenký hlások, ktorý povedal: „Prosím, prosím, nezjedz ma! Chcem ešte žiť!“ Anna vystrašene odhodila jablko a začala sa obzeráť vôkol seba. Nevidela však žiadnu ľudskú bytosť.

„Anička, Anička, to som ja, jabĺčko!“ začula znova ten piskľavý, neznámy hlas.

„Jabĺčko?“ zopakovala neveriacky. A potom sa stalo niečo nevídané – Anička na vlastné oči videla, ako sa k nej jabĺčko začalo kotúľať a spievať pesničku:

Som jabĺčko červené a zrelé, svojimi skutkami ti dokážem, že som smelé!“

Aničku to rozosmialo. „A odkedy vieš rozprávať, jabĺčko?“

„No predsa od malička. Teraz sme však v krajine plnej kúziel a čarov, môžem byť konečne samo sebou.“

Anička sa opäť zasmiala a vzala si ho do náručia. „Takže ak ťa nezjem, budeš mi pomáhať?“ spýtala sa ho milým hlasom.

„Áno, áno!“ odpovedalo nadšene.

„Jabĺčko, niečo sa ťa spýtam – vieš, kam idem?“

„Viem. Do ľadového kráľovstva. A práve preto chcem byť s tebou. Budeš potrebovať ochrancu pred snehovými vločkami.“

„A bolo si už tam niekedy?“ spýtala sa ho.

„Nie nie. Dokonca ma moji bratia a sestry vystríhali, aby som tam nešlo. Ale to som ti nemohol urobiť.“

„A prečo nie?“ V Aničke rástla zvedavosť.

„Pamätáš si na to, ako som sa raz odkotúľalo zo stromu?“

„No...takých jablák sa vždy odkotúľá veľa,“ povedala Anička úprimne.

„No pekne. Ty si to nepamätáš, ale ja to mám v živej pamäti, akoby to bolo len včera. Spadol som zo stromu a ty si ma položila naspäť na miesto. A preto som ti v noci skočil do tašky, aby si nebola sama.“

Anička ho pohladkala a povedala: „To je od teba veľmi milé. Vyzerá to tak, že prežijeme dobrodružstvo. Už sa tešíš?“

„Neviem sa dočkať!“

Zrazu začalo hrmieť a obaja si uvedomili, že skrývať sa pod stromom by boli životu nebezpečné.

„Och, jabĺčko, čo len teraz urobíme? Nikde tu nevidím miesto, kde by sme sa mohli ukryť!“

„Och, Anička, ani mi nehovor...Moment! Niečo mi napadlo. Čo keby si požiadala o pomoc dažďové kvapky?“

„Dažďové kvapky? O pomoc? A to ako?“

„Normálne. Skús ich poprosiť, aby nám pomohli.“

„A myslíš si, že to bude také jednoduché?“

Namiesto odpovede od jabĺčka sa z oblohy ozval jemný ženský hlas, ktorý povedal: „Anička, to som ja, Veľká kvapka. Počuješ ma?“

Anička sa pozrela na oblohu a odpovedala: „Počujem. Prečo sa mi ukrývaš?“

Kvapka sa zasmiala a odvetila: „Som ti bližšie, ako si myslíš.“

A zrazu spadla na Aničku veľká dažďová kvapka.

„Ó, Veľká kvapka, chcela by som ťa o niečo poprosiť. Blíži sa búrka a s jabĺčkom sa nemáme kam ukryť. Pomohla by si nám?“

„Anička, dobre si pamätám, ako vždy, počas dažďa, tancuješ s dažďovými kvapkami. A práve preto ti s radosťou pomôžem. Zavri oči a narátaj do tri.“

„Raz, dva, tri...“

Zrazu Anička začula zvuk dažďa, no prekvapilo ju, že ho necítila. Keď otvorila oči, všimla si, že sa nachádza vo farebnej bublinke, ktorá odrážala dažďové kvapky. Zrazu už nechodila po zemi, ale vznášala sa v bublinke spolu s jabĺčkom.

„Veľká kvapka, ďakujem ti, ďakujem!“ zvyškla od šťastia Anička, zatiaľ čo sa Veľká kvapka natriasala od smiechu.

„Vždy, keď to budeš potrebovať, spomeň si na mňa. A ja ti pomôžem,“ povedala Veľká kvapka.

Aničke. Tá sa spolu s jabĺčkom začala vo farebnej bublinke točiť, potom spolu robili kotrmelce, až od únavy zaspali dole hlavou.

Na druhý deň sa zobudili do veterného počasia. Fúkalo ešte silnejšie, ako včera. „Brrr, to je ale zima!“ drkotalo zubami jabĺčko. „Kiežby som bol obalený väčšími jadierkami,“ povzdychlo si nešťastne. Anička sa naňho usmiala a vytiahla z tašky čierny sveter. Obmotala ho okolo jabĺčka.

„Hej, počkaj, veď nič nevidím!“ začalo sa sťažovať.

„Prepáč, prepáč,“ začala sa Anička ospravedlňovať a sveter posunula o kúsok nižšie.

„Lepšie?“ spýtala sa ho.

„Áno, ďakujem. Teraz konečne vzbudzujem rešpekt,“ odvetilo jablčko hrdlo.

Anička sa musela zasmiať, pretože jakživ nevidela vtipnejší obraz – červené jablčko obmotané čiernym svetlom.

„Jablčko, navrhujem, aby sme pokračovali v našej ceste. Čas beží a my ešte nevidíme ani len vrcholky ľadových hôr,“ povzdychla si nešťastne Anička.

„Mýliš sa, pozri tam,“ povedalo jablčko a potriaslo hlavou doprava. A hľa – Anička v diaľke zbadala obrysy bielych špicatých trojuholníkov.

„Žeby sme boli už tak blízko?“ vydýchla vzrušene.

„A čo si si myslela, že sme sa včera gúľali v bubline len tak, na parádu? Dnes už určite vkročíme na pôdu ľadového kráľovstva!“ zvolalo jablčko a vzápätí dodalo: „Som pripravené čeliť všetkému ľadu!“

„Tak teda nestrácajme viac čas a poďme zachrániť otecka!“ povedala Anička. Bola pripravená postaviť sa zoči-voči všetkým, ktorí jej budú stáť v ceste.

Anička a jablčko putovali celý deň, no k ľadovým končiarom sa nie a nie priblížiť.

„Och, som také unavené, jaj Bože,“ vzdychlo si krátko pred západom slnka jablčko a odkotúľalo sa k zamrznutej rieke.

Anička sa zviesla na zem a od únavy zavrela oči.

„Putujeme celý deň a aj tak sa nevieme dostať ku kráľovstvu. Mám pocit, akoby sme krúžili na jednom a tom istom mieste,“ povedala smutne.

Obaja boli vysilení od únavy, hladní a smädní. Aničky sa navyše začala zmocňovať beznádej spojená s jej otcom. Po rozume jej začali chodiť otázky typu: Čo ak nestihnem prísť do kráľovstva včas? Čo ak nebudem vedieť nájsť liek? Raz, dva, tri...

„Huhú, Anička!“ ozval sa zrazu povedomý ženský hlas.

Anička chvíľu premýšľala nad tým, kto by to mohol byť. Po chvíli jej napadlo: „Veľká kvapka, si to ty?“

Namiesto odpovede pred ňou pristala dažďová kvapka, ktorá odrážala niekoľko farieb – ružovú, modrú, zelenú...Krútila sa okolo Aničky a jablčka.

„Veľká kvapka, tak predsa len si to ty!“ povedala naradostene Anička.

Kvapka sa usmiala a jej farby boli ešte sýtejšie.

„Nevolala si ma náhodou?“ opýtala sa Aničky.

„No...ja...vlastne...“

Jablčko sa chopilo iniciatívy a začalo rozprávať: „Ó, Veľká kvapka, je mi ct'ou sa s tebou stretnúť. Vieš, putujeme do ľadového kráľovstva a nevieme nájsť správnu cestu...Mohla by si nám pomôcť?“

„Ľadové kráľovstvo? Ale to je veľmi nebezpečné!“ povedala so strachom Veľká kvapka.

„Môj otecko zomiera a potrebujem nájsť liek,“ pustila sa Anička do vysvetľovania.

„Rozumiem. Ale uvedomuješ si, že ohroziš tým svoj život?“

„Aj môj život?“ spýtalo sa jablčko.

Veľká kvapka odvetila: „Nepoznám žiadnu bytosť, ktorá by odišla z ľadového kráľovstva živá. Ľad sa vám dostane až pod kožu...teplo sa z vášho tela začne pomaly vytrácať...a potom...“

„Dost', dost'! Nechcem počuť už ani slovo!“ zvolalo jablčko a chcelo si zakryť uši, ale vtom si uvedomilo, že žiadne uši nemá.

„Veľká kvapka,“ oslovila ju Anička, „nemohla by si vyčarovať tú istú bublinu, ktorou si nás ochránila pred dažďom?“

„Drahá Anička, vieš, že by som ti veľmi rada pomohla, ale moje kúzla nemajú v ľadovom kráľovstve žiadnu platnosť.“

„Anička, vstávaj, nesmieš zaspať do školy!“ zaznel mamin hlas. Anička sa tak vystrašila, že skoro spadla z postele.

„Kde je, kde je jablko?“ spýtala sa vystrašene.

„Jablko? Predsa v kuchyni na stole,“ odvetila jej mama.

Anička vystrelila z postele ako šíp, musela ísť za jablkom a ubezpečiť sa, že to nebol sen. Nemohol to byť sen!

Keď uvidela jablko na stole, ihneď sa mu prihovorila: „Jablčko, poď, musíme sa vrátiť do ľadového kráľovstva a zachrániť ocka!“

Jablko však namiesto odpovede zaspievalo pieseň o tichých šupkách.

Miroslava Košťálová